

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 2015 / 2558

ไม่มีทาสอีกต่อไป หญิงชายทั้งผองพี่น้องกัน

1. ในวาระเริ่มต้นปีใหม่นี้ ซึ่งเราต่างต้อนรับพระพรอันงดงามของพระเจ้าที่ทรงประทานให้แก่มนุษยชาติทั้งมวลนี้ ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีด้วยสันติอย่างจริงใจมาถึงชายหญิงแต่ละคน บรรดาประชาชนและประเทศต่างๆ ในโลก บรรดาประมุขแห่งรัฐและรัฐบาล และบรรดาผู้นำศาสนา ในการส่งความปรารถนาดีมานี้ ข้าพเจ้าภาวนาขอให้สงคราม ความขัดแย้ง และความทุกข์ยากใหญ่หลวง ทั้งที่เกิดจากน้ำมือมนุษย์ จากโรคระบาดทั้งในอดีตและปัจจุบัน และจากความเสียหายที่เกิดจากภัยธรรมชาติได้ยุติลง ข้าพเจ้าภาวนาเป็นพิเศษ เพื่อว่า บนพื้นฐานของเสียงเรียกร้องร่วมกันของพวกเรา ในการร่วมมือกับพระเจ้าและประชาชนผู้มีน้ำใจดีทั้งมวล เพื่อความก้าวหน้าของความสามัคคีกลมเกลียวและสันติภาพในโลกนั้น เราจะสามารถต้านทานแรงจูงใจให้ทำการต่างๆ ที่ไม่สมควรต่อมนุษยชาติ

ในสารวันสันติสากลเมื่อปีที่แล้ว ข้าพเจ้ากล่าวถึง “ความปรารถนาที่จะมีชีวิตที่สมบูรณ์ ... ซึ่งรวมถึงความปรารถนาถึงภราดรภาพที่ชักนำเราให้สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และช่วยเราไม่ให้มองพวกเขาเป็นศัตรูหรือปรปักษ์ แต่เห็นเป็นพี่น้องชายหญิงที่เรายอมรับและต้อนรับ” [1] ทั้งนี้โดยธรรมชาติ เราต่างก็เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องสัมพันธ์กัน เราจะบรรลุความสมบูรณ์พร้อม ก็โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างกันที่เกิดจากความยุติธรรมและความรัก สิ่งนี้ถือเป็นหลักพื้นฐานสำหรับการพัฒนาความเป็นมนุษย์ของเรา ที่ศักดิ์ศรี เสรีภาพและความเป็นอิสระของเราก็ได้รับการยอมรับและเคารพ แต่เป็นเรื่องน่าเศร้าสลดยิ่ง ที่หายนะของการเอารัดเอาเปรียบมนุษย์โดยมนุษย์ด้วยกันกำลังเพิ่มมากขึ้นนี้ ได้ทำร้ายชีวิตที่เป็นหนึ่งเดียวกัน และทำลายเสียงเรียกร้องของเรา ต่อการมุ่งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันที่เปี่ยมไปด้วยการเคารพ ความยุติธรรม และความรัก ปรากฎการณ์อันชั่วร้ายนี้ได้นำไปสู่การละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้อื่น และการปิดกั้นเสรีภาพ และศักดิ์ศรีของพวกเขาในหลากหลายรูปแบบ ข้าพเจ้าขอพิจารณาประเด็นเหล่านี้อย่างย่อๆ เพื่อว่า โดยอาศัยแสงสว่างจากพระวาจาของพระเจ้า เราจะสามารถมองบรรดาชายและหญิงทุกคนว่า “ไม่มีทาสอีกต่อไป หญิงชายทั้งผองพี่น้องกัน”

รับฟังแผนการของพระเจ้าเพื่อมนุษยชาติ

2. คำขวัญที่ข้าพเจ้าเลือกสำหรับสารของปีนี้ คัดมาจากจดหมายของนักบุญเปาโลถึงฟีเลโมน ซึ่งท่านอัครสาวกร้องขอให้เพื่อนร่วมงานของท่านต้อนรับโอเนสิมัส ซึ่งเคยเป็นทาสของฟีเลโมน แต่ในปัจจุบันเป็นคริสตชน และดังนั้น ตามคำของนักบุญเปาโล ท่านเห็นว่ามีค่าพอที่จะถือเป็นพี่น้อง ได้ อัครสาวกแห่งชนต่างศาสนานับถือไว้ว่า “ข้าพเจ้าคิดว่า เขาถูกพรากไปจากท่านระยะหนึ่ง เพื่อจะกลับมาอยู่กับท่านตลอดไป มิใช่ในฐานะทาส แต่ในฐานะที่ดีกว่ามาก คือเป็นน้องชายที่รัก” (ข้อ 15-16) โอเนสิมัสกลายเป็น พี่น้อง ของฟีเลโมน เมื่อเขาหันมาเป็นคริสตชน การกลับใจมาหาพระคริสตเจ้า ซึ่งเป็นการเริ่มต้นชีวิตที่ดำเนินตาม *การเป็นศิษย์ของพระคริสตเจ้า* จึงเปรียบได้กับการเกิดใหม่ (เทียบ 2 คร 5:17; 1 ปต 1:3) ซึ่งก่อให้เกิด *ภราดรภาพ* ที่เป็นสายสัมพันธ์พื้นฐานของชีวิตครอบครัว และเป็นพื้นฐานของชีวิตในสังคมด้วย

ในหนังสือปฐมกาล (เทียบ 1:27-28) นั้น เราพบว่า พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ให้เป็น ชายและหญิง และทรงอำนวยพรพวกเขา เพื่อว่าพวกเขาจะได้มีลูกมากทวีจำนวนเพิ่มขึ้น พระองค์ทรงสร้างอาดัมและเอวาให้เป็นพ่อแม่ ซึ่งได้ทำตามพระบัญชาของพระเจ้า ให้มีลูกมากและทวีจำนวนขึ้น ส่งผลให้เกิด *ภราดรภาพ* เป็นครั้งแรกระหว่างกาอินและอาเบล กาอินและอาเบลเป็นพี่น้องกันเพราะเกิดมาจากครรภ์มารดาเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ เขาทั้งสองจึงมีต้นกำเนิด ธรรมชาติ และศักดิ์ศรีเดียวกันกับบิดามารดาของตน ซึ่งพระเจ้าทรงสร้างมาตามภาพลักษณ์และความละม้ายกับพระองค์

แต่ *ภราดรภาพ* ก็ยังมีความหลากหลายและความแตกต่างระหว่างพี่น้องชายหญิง แม้ว่าพวกเขาจะเกี่ยวข้องกันโดยกำเนิดและมีธรรมชาติและศักดิ์ศรีเดียวกัน ดังนั้น ในฐานะพี่น้องชายและหญิง มนุษย์ทุกคนมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับผู้อื่น แม้ว่าจะมีความแตกต่างกัน แต่ทุกคนก็มีต้นกำเนิด ธรรมชาติและศักดิ์ศรีเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ *ภราดรภาพ* จึงเป็นเครือข่ายความสัมพันธ์ที่จำเป็น สำหรับการหล่อหลอมครอบครัวมนุษยชาติที่พระเจ้าทรงสร้าง

เป็นเรื่องน่าเศร้าสลดอย่างยิ่ง ที่ในการสร้างครั้งแรกซึ่งถูกบันทึกไว้ในหนังสือปฐมกาล และ *การเกิดใหม่* ในพระคริสตเจ้า ที่บรรดาผู้มีความเชื่อกลายมาเป็นพี่น้องชายหญิงของ “บุตรคนแรกในบรรดาพี่น้องจำนวนมาก” (รม 8:29) นั้น ได้เกิดสถานการณ์ด้านลบของความบาป ซึ่งมักจะสร้างความยุ่งยากให้แก่ภราดรภาพของมนุษย์ และทำลายความสวยงามและความสูงส่ง ของความเป็นพี่น้องชายหญิง ในครอบครัวมนุษยชาติหนึ่งเดียวอย่างต่อเนื่อง กาอินไม่เพียงแต่ทนอาเบลไม่ได้เท่านั้น แต่ยังฆ่าน้องเพราะความอิจฉา และการกระทำของของตนดังกล่าว ถือเป็น การฆ่าน้องเป็นครั้งแรก “การที่กาอินฆาตกรรมอาเบลผู้น้อง ถือเป็นประจักษ์พยานที่น่าเศร้า

สลด ต่อการที่กาอินปฏิเสธอย่างสิ้นเชิงถึงกระแสเรียกของตนให้มาเป็นพี่น้องกัน เรื่องราวของพวกเขา (เทียบ *ปฐม 4:1-16*) ก่อให้เกิดภาระหน้าที่อันยุ่งยากต่อมนุษย์ทั้งชายและหญิง ซึ่งได้รับเรียกมาให้กระทำ นั่นคือให้ดำเนินชีวิตเป็นหนึ่งเดียวกัน และต่างก็เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน” [2]

กรณีของโนอาห์และบุตรของเขา (เทียบ *ปฐม 9:18-27*) การที่ฮามไม่เคารพโนอาห์ผู้เป็นบิดาของตน ทำให้โนอาห์สาปแช่งบุตรชายผู้รอดชีวิตของตน และอำนาจพรลูกคนอื่นๆ ที่ให้เกียรติตน การกระทำดังกล่าว เป็นการสร้างความไม่เท่าเทียมกันระหว่างพี่น้องที่เกิดจากมารดาคนเดียวกัน ในเรื่องราวเกี่ยวกับต้นกำเนิดครอบครัวมนุษย์นั้น ความบาปของการเห็นห่างจากพระเจ้า จากผู้เป็นบิดาและจากพี่น้อง กลายเป็นการแสดงออกถึงการปฏิเสธความเป็นหนึ่งเดียวกัน ทำให้เกิดวัฒนธรรมของระบบทาส (เทียบ *ปฐม 9:25-27*) โดยมีผลต่างๆ ติดตามมาจากรุ่นสู่รุ่น การปฏิเสธผู้อื่น การปฏิบัติไม่ดีต่อผู้อื่น การละเมิดศักดิ์ศรีและสิทธิขั้นพื้นฐาน และความไม่เท่าเทียมกันในสังคม ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการกลับใจอย่างสม่าเสมอ หันไปหาพันธสัญญาที่สำเร็จสมบูรณ์ด้วยการเสียสละของพระเยซูเจ้าบนกางเขน และเชื่อมั่นว่า “ที่ใดบาปทวีขึ้น ที่นั่นพระหรรษทานก็ยิ่งทวีขึ้นมากกว่า ... เดชะพระเยซูคริสต์” (*รม 5:20-21*) พระคริสตเจ้าผู้ทรงเป็นพระบุตรสุดที่รัก (เทียบ *มธ 3:17*) ทรงมาเพื่อเปิดเผยถึงความรักของพระบิดาที่ทรงมีต่อมนุษยชาติ ผู้ใดได้ฟังพระวรสารและตอบสนองต่อเสียงเรียกให้กลับใจ ก็จะกลายเป็น “พี่น้องชายหญิงและเป็นมารดา” ของพระเยซูเจ้า (*มธ 12:50*) และด้วยเหตุนี้ จึงเป็นบุตรบุญธรรม ของพระบิดา (เทียบ *อฟ 1:5*)

เรามีได้มาเป็นคริสตชน บุตรของพระบิดา และพี่น้องชายหรือหญิงในพระคริสตเจ้า เพราะผลของกฎที่ทรงอำนาจของพระเจ้า โดยที่ไม่ยอมปฏิบัติเสรีภาพส่วนตัว กล่าวคือ มิได้กลับใจมาหาพระคริสตเจ้าอย่างอิสระ การเป็นบุตรของพระเจ้าจำเป็นจะต้องเกี่ยวข้องกับการกลับใจ “ท่านทั้งหลายจงกลับใจเถิด แต่ละคนจงรับศีลล้างบาป เดชะพระนามของพระเยซูคริสต์เจ้า เพื่อจะได้รับการอภัยบาป แล้วท่านจะได้รับพระพรของพระจิตเจ้า” (*กจ 2:38*) ทุกคนที่ตอบสนองด้วยความเชื่อในชีวิตของตนตามคำสอนของท่านนักบุญเปโตร ก็จะได้เข้าสู่ *ภราดรภาพ* ของชุมชนคริสตชนรุ่นแรก (เทียบ *1 ปต 2:17; กจ 1:15-16, 6:3, 15:23*): ไม่ว่าจะเป็ยิวและกรีก ทาสและอิสระชนก็ตาม (*1 คร 12:13; กท 3:28*) การมีต้นกำเนิดและสถานะทางสังคมที่แตกต่างกัน มิได้ลดทอนศักดิ์ศรีของผู้ใด หรือกีดกันผู้ใดจากการเป็นส่วนหนึ่งของประชากรของพระเจ้า ดังนั้น ชุมชนคริสตชนจึงเป็นพื้นที่แห่งความสนิทสัมพันธ์ที่เป็นหนึ่งเดียวกันด้วยความรักที่แบ่งปันกันระหว่างพี่น้องชายหญิง (เทียบ *รม 12:10; 1 ธส 4:9; ฮบ 13:1; 1 ปต 1:22; 2 ปต 1:7*)

สิ่งต่างๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่า ชาวดีของพระเยซูคริสต์เจ้า ซึ่งพระเจ้าทรงกระทำ “ทุกสิ่งขึ้นใหม่” (วว 21:5) [3] ในพระองค์นั้น ยังสามารถไถ่กู้ความสัมพันธ์ของมนุษย์ ซึ่งรวมถึงระหว่างทาสและนาย โดยการฉายแสงสว่างให้เห็นถึงสิ่งที่ทั้งสองต่างมีเหมือนกัน นั่นคือ การเป็นบุตรบุญธรรม และสายสัมพันธ์แห่งความเป็นพี่น้องกันในพระคริสต์ พระเยซูเจ้าเองทรงตรัสแก่สานุศิษย์ของพระองค์ว่า “เราไม่เรียกท่านว่าเป็นผู้รับใช้อีกต่อไป เพราะผู้รับใช้ไม่รู้ว่านายของตนทำอะไร แต่เราเรียกท่านเป็นมิตรสหาย เพราะเราแจ้งให้ท่านรู้ทุกสิ่งที่เราได้ยินมาจากพระบิดาของเรา” (ยน 15:15)

โฉมหน้ามากมายของระบบทาสในอดีตและในปัจจุบัน

3. นับแต่อดีตนานมาแล้ว สังคมต่างๆ รับรู้ปรากฏการณ์ของการที่มนุษย์ตกอยู่ใต้อำนาจของมนุษย์ มีช่วงเวลาของประวัติศาสตร์มนุษยชาติ ที่ระบบทาสได้รับการยอมรับโดยทั่วไป และถูกควบคุมโดยกฎหมาย เป็นกฎหมายที่กำหนดว่า ใครเกิดมาเป็นอิสระชน และใครเกิดมาเป็นทาส รวมถึงเงื่อนไขต่างๆ ที่คนที่เกิดมาเป็นอิสระชน อาจสูญเสียเสรีภาพของตนหรือได้รับเสรีภาพกลับคืนมา กล่าวคือ โดยตัวกฎหมายเอง ได้ยินยอมให้บางคนสามารถ หรือถูกกำหนดให้ถูกถือว่าเป็นทรัพย์สินของคนอื่น ตามการตัดสินใจอย่างเสรีของคนเหล่านั้น ทาสอาจถูกซื้อหรือขาย ให้หรือได้มา เจกเช่นกับสินค้า

ทุกวันนี้ จากความสำนึกของเราที่มีมากขึ้น ระบบทาส ที่ถือว่าเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ [4] จึงถูกยกเลิกอย่างเป็นทางการทั่วโลก สิทธิที่แต่ละคนจะไม่ตกอยู่ในสภาพทาสหรือการทำงานเยี่ยงทาส ได้รับการรับรองในกฎหมายระหว่างประเทศว่า เป็นสิทธิที่ไม่สามารถล่วงละเมิดได้

กระนั้นก็ดี แม้ประชาคมระหว่างประเทศได้รับรองข้อตกลงจำนวนมาก ที่มุ่งยุติระบบทาสในทุกรูปแบบ และได้กำหนดยุทธศาสตร์ต่างๆ เพื่อต่อสู้กับปรากฏการณ์นี้ แต่ในปัจจุบัน เสรีภาพของคนเรื้อนล้าน ทั้งเด็ก สตรี และผู้ชาย ทุกช่วงวัย ต่างได้รับการกีดกัน และถูกบีบบังคับให้ดำเนินชีวิตในเงื่อนไขที่คล้ายกับการเป็นทาส

ข้าพเจ้าคิดถึงแรงงานชายหญิง มากมายรวมถึงผู้เยาว์ที่ถูกบังคับให้ต้องทำงาน ในภาคส่วนต่างๆ ทั้งในระบบและนอกระบบ ในบ้านหรือในภาคเกษตร หรือในโรงงานหรืออุตสาหกรรมเหมืองแร่ ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศที่กฎหมายแรงงานไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานและมาตรฐานขั้นต่ำระหว่างประเทศ หรือในประเทศที่ขาดกฎหมายคุ้มครองสิทธิแรงงาน ซึ่งถือว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายพอๆ กัน

ข้าพเจ้ายังคิดถึงสภาพชีวิตของแรงงานอพยพจำนวนมาก ในการรอนแรมเดินทางไกลของพวกเขา ต้องเผชิญกับความหวาดหวั่น ถูกกีดกันมิให้มีเสรีภาพ ถูกปล้นทรัพย์สิน หรือถูกล่วงละเมิดทางร่างกายและทางเพศ ข้าพเจ้ายังคิดถึงหลายๆ คนในหมู่พวกเขาเป็นพิเศษ หลังจากเห็นคดีเหยื่อจากการรอนแรมด้วยความรู้สึกหวาดกลัวและไม่มั่นคงแล้ว เมื่อมาถึงจุดหมายปลายทางยังถูกกักขังให้อยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสมกับมนุษย์ ข้าพเจ้ายังคิดถึงหลายๆ คนในกลุ่มนี้ ที่ถูกบีบบังคับให้ต้องใช้ชีวิตอย่างลับๆ ด้วยเหตุผลต่างๆ ทางด้านสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ ข้าพเจ้ายังคิดถึงบรรดาผู้ที่ยินยอมใช้ชีวิตและทำงานในสภาพที่น่าอับอาย เพียงเพื่อจะได้พำนักอยู่อย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยเฉพาะในกรณีที่กฎหมายของประเทศนั้นได้กำหนด หรือเห็นชอบให้แรงงานอพยพต้องขึ้นตรงต่อนายจ้างของตน ตัวอย่างเช่น เมื่อกฎหมายอนุญาตเขาสามารถพำนักอาศัยในประเทศได้ โดยตามสัญญาจ้างงาน ใช้แล้ว ข้าพเจ้ากำลังคิดถึง “แรงงานทาส”

ข้าพเจ้ายังคิดถึงผู้ที่ถูกบังคับให้เป็นโสเภณี ซึ่งมีจำนวนมากที่เป็นผู้เยาว์ รวมถึงทาสทางเพศทั้งชายและหญิง ข้าพเจ้าคิดถึงผู้หญิงที่ถูกบังคับให้แต่งงาน ผู้ที่ถูกขายเพื่อแต่งงาน และผู้ที่ถูกยกให้ญาติของสามีผู้เสียชีวิต โดยไม่มีสิทธิที่จะให้ความยินยอมหรือยับยั้งแต่ประการใด

ข้าพเจ้าอดไม่ได้ที่จะคิดถึงทุกคน ทั้งผู้เยาว์และผู้ใหญ่เช่นเดียวกัน ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ เพื่อการขายอวัยวะ เพื่อการระดมกำลังพลเป็นทหาร เพื่อการขอราน เพื่อกิจกรรมที่ผิดกฎหมายเช่นการผลิตและการขายยาเสพติด หรือการรับเป็นบุตรบุญธรรมข้ามพรมแดนในรูปแบบที่แอบแฝง

ท้ายที่สุด ข้าพเจ้าคิดถึงทุกคนที่ถูกลักพาตัวและถูกจับเป็นเชลยโดย กลุ่มผู้ก่อการร้าย และถูกบังคับให้กระทำตามวัตถุประสงค์ของพวกเขาในฐานะนักรบ หรือเหนืออื่นใด ในกรณีเด็กหญิงวัยเยาว์และหญิงสาวที่ถูกใช้เป็นทาสทางเพศ หลายคนสูญหาย ในขณะที่คนอื่นๆ ถูกขายหลายทอดซ้ำแล้วซ้ำอีก ถูกทรมาน ทำให้พิการหรือถูกฆ่า

สาเหตุหลักๆ บางประการของระบบทาส

4. เช่นเดียวกับอดีต ปัจจุบัน ระบบทาสมีรากฐานอยู่ในแนวคิดเกี่ยวกับบุคคลมนุษย์ ซึ่งทำให้ชายหรือหญิงได้รับการปฏิบัติเฉกเช่นวัตถุ เมื่อใดก็ตามที่ความบาปกรรมหัวใจมนุษย์ และทำให้เราห่างไกลจากพระเจ้าผู้สร้างและเพื่อนบ้านของเรา เมื่อนั้นเราก็จะไม่มองเพื่อนบ้านว่ามีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน เป็นพี่น้องชายหญิงที่มีความเป็นมนุษย์ชาติเดียวกัน แต่กลับมองพวกเขาเป็นวัตถุ หากบุคคลมนุษย์ที่พระเจ้าทรงสร้างมาตามภาพลักษณ์และความละม้ายพระองค์นั้น ถูกลดทอนเสรีภาพ ไม่ว่าจะโดยการบังคับขู่เข็ญหรือหลอกลวง หรือโดยการคุกคามทางกายภาพหรือ

จิตใจ ถูกขาย หรือถูกลดทอนลงเป็นเพียงทรัพย์สินของผู้อื่น พวกเขา ก็ถูกปฏิบัติเป็นแค่เครื่องมือที่ใช้เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย

เทียบเคียงไปกับเหตุปัจจัยที่ลึกซึ้งของการปฏิเสธความเป็นมนุษยชาติของบุคคลอื่น ยังมีสาเหตุอื่นๆ อีกที่ช่วยอธิบายรูปแบบระบบทาสในยุคร่วมสมัยนี้ ในบรรดาสาเหตุเหล่านี้ ลำดับแรกนั้น ข้าพเจ้าคิดถึง *ความยากจน* ความด้อยพัฒนา และการถูกกีดกัน โดยเฉพาะเมื่อผนวกรวมกับการเข้าไม่ถึงการศึกษา หรือ *โอกาสน้อยที่จะมีงานทำ หรือไม่มีเลย* บ่อยๆ ที่เหยื่อของการค้ามนุษย์และระบบทาส คือ ประชาชนผู้แสวงหาหนทางที่จะหลุดพ้นจากความยากจนขั้นแค้น ซึ่งพวกเขายินยอมเพราะคำสัญญาจอมปลอมว่าจะได้งานทำ ในท้ายที่สุด พวกเขาต้องตกอยู่ในกำมือของเครือข่ายอาชญากรที่ทำการค้ามนุษย์ เครือข่ายเหล่านี้มีทักษะในการใช้เครื่องมือสื่อสารสมัยใหม่เป็นมรรควิธีในการล่อลวงเยาวชนหนุ่มสาวจากส่วนต่างๆ ของโลก

อีกสาเหตุหนึ่งของระบบทาสคือ *การทุจริต* ในคนที่ยินดีที่จะทำอะไรก็ได้เพื่อเงิน แรงงานทาสและการค้ามนุษย์ มักต้องร่วมมือกับคนกลาง เช่น ผู้บังคับใช้กฎหมาย เจ้าหน้าที่รัฐ หรือสถาบันข้าราชการพลเรือนและทหาร “เรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อเงินตรา ซึ่งไม่ใช่บุคคลมนุษย์ มาเป็นศูนย์กลางของระบบเศรษฐกิจ ใช้แล้ว บุคคลมนุษย์ที่พระเจ้าทรงสร้างมาตามภาพลักษณ์ของพระองค์ และได้รับมอบหมายให้ปกครองเหนือสิ่งสร้างทั้งหมดนั้น จะต้องเป็นศูนย์กลางของสังคมและเศรษฐกิจทุกระบบ เมื่อบุคคลมนุษย์ถูกแทนที่ด้วยพระเจ้าเงินตรา การทำร้ายคุณค่าก็จะเกิดขึ้น” [5]

สาเหตุอื่นๆ ที่ทำให้เกิดระบบทาส ยังรวมถึง *ความขัดแย้งด้วยอาวุธ* *ความรุนแรง* *อาชญากรรม* และ *การก่อการร้าย* คนจำนวนมากถูกลักพาเพื่อนำไปขาย ส่งไปเป็นนักรบ หรือถูกละเมิดทางเพศ ในขณะที่คนอื่นๆ ถูกบีบบังคับให้อพยพโดยทิ้งทุกอย่างไว้เบื้องหลัง ไม่ว่าจะเป็ประเทศของตน บ้าน ทรัพย์สิน และแม้แต่สมาชิกในครอบครัวของตน พวกเขาถูกบีบให้แสวงหาทางเลือกจากสภาพอันโหดร้าย แม้ว่าจะต้องเสี่ยงกับการสูญเสียศักดิ์ศรีส่วนตัวและจนถึงชีวิต พวกเขาเสี่ยงที่จะถูกชักจูงให้เข้าสู่วงจรอุบาทว์ ที่ทำให้พวกเขาเป็นเหยื่อของความทุกข์ยาก การทุจริต และผลกระทบต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

การอุทิศตนร่วมกันเพื่อยุติระบบทาส

5. บ่อยๆ เมื่อเราพิจารณาสภาพความเป็นจริงของการค้ามนุษย์ การค้าแรงงานอพยพที่ผิดกฎหมาย และระบบทาสในรูปแบบอื่นๆ ทั้งเป็นที่รับรู้หรือไม่เป็นที่รับรู้ เราเกิดความรู้สึกที่ สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นในบริบทของการเพิกเฉยทั่วไป

น่าเศร้าใจที่เรื่องนี้เป็นความจริงเสียเป็นส่วนใหญ่ กระนั้นก็ดี ข้าพเจ้าต้องการกล่าวถึงความพยายามที่ยิ่งใหญ่ และบ่อยๆ ดำเนินการกันอย่างเจียบๆ มาเป็นเวลาหลายปีโดยคณะนักบวช โดยเฉพาะคณะนักบวชหญิง ที่ให้การสนับสนุนบรรดาเหยื่อ สถาบันเหล่านี้ ทำงานในสถานการณ์ที่ยากลำบาก และบางครั้งต้องเผชิญกับความรุนแรง เนื่องจากต้องทำงานเพื่อทำลายสายโซ่ที่มองไม่เห็นที่ผูกมัดเหยื่อกับนักค้ามนุษย์และผู้เอารัดเอาเปรียบ สายโซ่เหล่านี้ถูกสร้างขึ้นด้วยเส้นสายโยงใยที่แต่ละข้อประกอบไปด้วยวิธีการทางจิตวิทยาอันชาญฉลาด ที่ทำให้เหยื่อต้องพึ่งพาต่อผู้เอารัดเอาเปรียบตน การกระทำดังกล่าว ไม่เพียงการขู่กรรโชกหรือคุกคามเหยื่อและคนที่เหยื่อรัก แต่ยังมีรูปธรรมอื่นๆ เช่น การยึดเอกสารแสดงตน และทำร้ายร่างกาย บรรดาคณะนักบวชต่างๆ ได้ทำกิจกรรมหลักๆ 3 ด้าน คือการให้ความช่วยเหลือเหยื่อ การฟื้นฟูสภาพจิตใจและให้การศึกษา และการส่งเสริมให้พวกเขากลับไปคืนสู่สังคมที่พวกเขาพักอาศัยหรือสถานที่ที่พวกเขาจากมา

หน้าที่อันยิ่งใหญ่ซึ่งเรียกร้องให้มีความกล้าหาญ ความอดทนและความพากเพียรนี้ สมควรจะได้รับความชื่นชมจากพระศาสนจักรและสังคมโดยรวม กระนั้นก็ดี โดยตัวกิจกรรมเองแล้ว ยังไม่เพียงพอที่จะยุติหายนะของการเอารัดเอาเปรียบบุคคลมนุษย์ ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมุ่งมั่นดำเนินการอีก 3 งานในระดับสถาบัน นั่นคือ การป้องกัน การคุ้มครองเหยื่อ และการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด นอกจากนั้น เนื่องจากองค์การอาชญากรรมมีการใช้เครือข่ายระดับโลกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตน ความพยายามที่จะขจัดปรากฏการณ์นี้ ยังเรียกร้องให้มีความพยายามร่วมกันจากภาคส่วนต่างๆ ของสังคมในระดับโลกอย่างแท้จริง

รัฐต่างๆ จะต้องให้หลักประกันว่า กฎหมายของตนจะเคารพศักดิ์ศรีของบุคคลมนุษย์อย่างแท้จริง ในเรื่องการอพยพ การทำงาน การรับบุตรบุญธรรม การเคลื่อนไหวของธุรกิจนอกประเทศ และการขายสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานทาส จำเป็นที่ต้องมีกฎหมายที่ยุติธรรมที่ถือเอาบุคคลมนุษย์เป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐาน และฟื้นฟูสิทธิเมื่อมีการละเมิด กฎหมายดังกล่าวควรกำหนดให้มีการฟื้นฟูเหยื่อ ให้หลักประกันต่อความปลอดภัยส่วนตัว และรวมวิธีการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ ที่ไม่เปิดช่องให้มีการทุจริตหรือการยกโทษ บทบาทของสตรีในสังคมต้องได้รับการยอมรับ โดยเฉพาะจากการริเริ่มในภาคส่วนต่างๆ ของวัฒนธรรมและการสื่อสารสังคม

บรรดาองค์กรระหว่างรัฐบาล ตามหลักการอุดหนุนช่วยเหลือ ถูกเรียกร้องให้ประสานการดำเนินการร่วมกัน เพื่อต่อสู้กับเครือข่ายอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งควบคุมการค้ามนุษย์ และ

การดำเนินงานอพยพที่ผิดกฎหมาย ความร่วมมือเป็นเรื่องจำเป็นอย่างชัดเจนในหลายระดับ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถาบันระดับชาติ และระหว่างประเทศ องค์กรประชาสังคม และโลกของการเงิน

ธุรกิจต่างๆ [6] มีหน้าที่ในการให้หลักประกันว่า สภาพการทำงานจะสมศักดิ์ศรี และให้เงินเดือนที่เพียงพอแก่ลูกจ้าง ที่สำคัญ พวกเขาจะต้องระแวดระวังมิให้รูปแบบต่างๆ ของการควบคุมหรือการค้ำมนุษย์เข้ามาสู่วงจรขององค์กร นอกเหนือจากธุรกิจจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมแล้ว ผู้บริโภคก็มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยเช่นกัน แต่ละคนจะต้องมีความสำนึกที่ “การซื้อสินค้าจะต้องมีศีลธรรมเสมอ กล่าวคือ จะต้องไม่เป็นเพียงแค่กิจกรรมทางเศรษฐกิจเท่านั้น” [7]

องค์กรในประชาสังคม ก็มีส่วน กล่าวคือ มีหน้าที่ที่จะต้องกระตุ้นมโนธรรมและส่งเสริมการดำเนินการใดๆ ตามความจำเป็นเพื่อต่อสู้และถอนรากถอนโคนวัฒนธรรมของระบบทาส

ไม่กี่ปีที่ผ่านมา จากการที่สันตะสำนักใส่ใจต่อความเจ็บปวดของบรรดาเหยื่อจากการค้ำมนุษย์ และรับฟังเสียงของคณะนักบวชที่ช่วยพวกเขาไปสู่เส้นทางของเสรีภาพ สันตะสำนักได้เพิ่มการเรียกร้องต่อประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อความร่วมมือและการทำงานร่วมกัน ระหว่างองค์กรต่างๆ ในการยุติทาส [8] มีการจัดประชุมเพื่อเรียกร้องความสนใจต่อปรากฏการณ์ของการค้ำมนุษย์ และสนับสนุนความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ ความร่วมมือระหว่างผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยและองค์กรระหว่างประเทศ ความร่วมมือระหว่างกองกำลังตำรวจจากประเทศต้นทาง ทางผ่าน หรือประเทศปลายทางของแรงงานอพยพ และผู้แทนกลุ่มวัดที่ทำงานกับบรรดาเหยื่อ นี่เป็นความหวังของข้าพเจ้าว่า ความพยายามเหล่านี้จะขยายวงกว้างยิ่งขึ้นในปีต่อไป

ช่วยกันสร้างโลกาภิวัตน์แห่งภราดรภาพ ไม่ใช่ระบบทาสหรือการเพิกเฉย

6. ใน “การประกาศความจริงเกี่ยวกับความรักของพระคริสตเจ้าในสังคม” [9] พระศาสนจักร ยังคงทำงานเมตตาธรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากความจริงเกี่ยวกับบุคคลมนุษย์ พระศาสนจักรมีหน้าที่ในการแสดงให้ทุกคนเห็นหนทางแห่งการกลับใจ ซึ่งช่วยเราให้ปรับเปลี่ยนวิธีที่เรามองเพื่อนบ้านของเรา โดยยอมรับบุคคลอื่นๆ ทุกคน เป็นพี่น้องชายหญิงในครอบครัวมนุษยชาติของเรา และยอมรับศักดิ์ศรีที่แท้จริงของเขาและเธอในความจริงและเสรีภาพ เราสามารถเห็นได้ชัดเจนจากเรื่องราวของโจเซฟิน บาคีตา ผู้เป็นนักบุญที่ดั้งเดิมมาจากภูมิภาคคาร์ฟูรีในซูดาน ซึ่งถูกลักพาตัวไปเมื่อเธอมีอายุเพียงแค่ 9 ปี โดยนักค้ำมนุษย์ เพื่อนำไปเป็นทาส และถูกขายให้แก่เจ้านายผู้โหดเหี้ยม ต่อมา ด้วยประสบการณ์อันเจ็บปวด เธอก็ได้เป็น “ลูกสาวที่อิสระของพระเจ้า” เพราะความเชื่อที่เธอมีในชีวิตการเป็นนักบวชของเธอ และในการรับใช้ผู้อื่น

โดยเฉพาะผู้ต่ำต้อยที่สุด และช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ นักบุญท่านนี้ ผู้มีชีวิตอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านศตวรรษที่ 20 นั้น ในปัจจุบันได้เป็นประจักษ์พยานแห่งความหวังที่ [10] เป็นตัวอย่างสำหรับบรรดาเหยื่อจำนวนมากของระบบทาส ท่านสามารถสนับสนุนความพยายามของทุกคนที่มุ่งมั่นต่อสู้กับ “บาดแผลเปิดบนร่างของสังคมร่วมสมัย เป็นบาดแผลฉกรรจ์บนพระวรกายของพระคริสตเจ้า” [11]

ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าเชื่อเชิญทุกคนตามบทบาทและความรับผิดชอบของตน ให้แสดงออกซึ่งภราดรภาพต่อผู้ที่ตกอยู่ในสถานะทาส ให้เราถามตัวเราเอง ในฐานะที่เป็นแต่ละคนและในฐานะชุมชน ว่าเรารู้สึกถูกทำทาสหรือไม่ เมื่อในชีวิตประจำวันของเรานั้น เราได้พบหรือติดต่อกับบุคคลที่อาจเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ หรือเมื่อเรามีความโน้มเอียงที่จะเลือกสินค้าที่อาจถูกผลิตขึ้นมาจากการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น เราบางคนอาจปิดตาต่อเรื่องเช่นนี้ เนื่องจากความเพิกเฉย หรือด้วยเหตุผลทางการเงิน หรือเพราะเรามีวสาละวนอยู่กับเรื่องของตัวเองในแต่ละวัน อย่างไรก็ตามมีคนอื่นๆ ตัดสินใจทำอะไรบางอย่างเกี่ยวกับเรื่องเช่นนี้ เช่น เข้าร่วมกับภาคประชาสังคมหรือทำกิจกรรมเล็กๆ เชิงสัญลักษณ์ต่างๆ วัน ซึ่งก็มีพลังมาก เช่น การพูดจาไพเราะ การทักทายหรือยิ้มให้ สิ่งเหล่านี้เราไม่ต้องเสียอะไรเลย แต่ให้ความหวัง เปิดประตู และเปลี่ยนแปลงชีวิตของผู้อื่นที่ต้องใช้ชีวิตอย่างลำบาก พวกเขาอาจเปลี่ยนแปลงชีวิตของเราด้วยสภาพความเป็นจริงนี้ได้

เราควรรับรู้ว่า เรากำลังเผชิญกับปรากฏการณ์ระดับโลก ซึ่งเกินขีดความสามารถของชุมชนใดชุมชนหนึ่ง หรือประเทศใดประเทศหนึ่ง เพื่อขจัดปรากฏการณ์นี้ เราจำเป็นต้องระดมพลังเท่าขนาดของปรากฏการณ์เอง ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าเรียกร้องอย่างเร่งด่วนมายังผู้มีน้ำใจดีทั้งชายและหญิง และทุกคนที่อยู่ใกล้และไกล รวมถึงสถาบันประชาสังคมในระดับสูงที่สุด ซึ่งเป็นประจักษ์พยานถึงความเสียหายของระบบทาสในยุคร่วมสมัย มิให้กลายเป็นผู้สมรู้ร่วมคิดกับความชั่วร้ายนี้ และไม่หันหลังให้กับความทุกข์ยากของพี่น้องชายหญิงของเรา ผู้ซึ่งเป็นเพื่อนมนุษย์ของเรา ผู้ซึ่งถูกลิดรอนเสรีภาพและศักดิ์ศรี ยิ่งกว่านั้น ขอให้เรามีความกล้าหาญที่จะสัมผัสเนื้อหนังอันทุกข์ยากของพระคริสต์ [12] ซึ่งเปิดเผยอยู่บนใบหน้าของคนจำนวนนับไม่ถ้วน ที่พระองค์ทรงเรียกว่า “พี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเรา” (มธ 25:40, 45).

เราารู้ว่า พระเจ้าจะถามเราแต่ละคนว่า ท่านทำอะไรเพื่อพี่น้องของท่าน? (เทียบ ปฐก 4:9-10) โลกกาภิวัตน์แห่งการเพิกเฉย ซึ่งทำให้ชีวิตของพี่น้องชายหญิงจำนวนมากของเรา พบกับความยุ่งยากหนักหน่วงในปัจจุบัน เรียกร้องเราทุกคนให้หลอมรวมความเป็นปึกแผ่นหนึ่งเดียวกันและมีภราดรภาพอย่างกว้างขวาง เพื่อสามารถหยิบยื่นความหวังใหม่ให้พวกเขา ช่วยพวกเขาก้าวหน้าไป

ด้วยความกล้าหาญท่ามกลางอุปสรรคปัญหาต่างๆ ของยุคสมัยนี้ และสร้างโอกาสใหม่ๆ แก่พวกเขา การกระทำเหล่านี้ เป็นความรับผิดชอบที่เราได้รับมอบจากพระเจ้า

จากวาติกัน 8 ธันวาคม 2014

พระสันตะปาปาฟรังซิส

-
- [1] No. 1.
- [2] *Message for the 2014 World Day of Peace*, 2.
- [3] Cf. Apostolic Exhortation *Evangelii Gaudium*, 11.
- [4] Cf. *Address to Delegates of the International Association of Penal Law*, 23 October 2014: *L'Osservatore Romano*, 24 October 2014, p. 4.
- [5] *Address to Participants in the World Meeting of Popular Movements*, 28 October 2014: *L'Osservatore Romano*, 29 October 2014, p. 7.
- [6] Cf. PONTIFICAL COUNCIL FOR JUSTICE AND PEACE, *Vocation of the Business Leader: A Reflection*, 2013.
- [7] BENEDICT XVI, Encyclical Letter *Caritas in Veritate*, 66.
- [8] Cf. *Message to Mr Guy Ryder, Director General of the International Labour Organization, on the occasion of the 103rd Session of the ILO*, 22 May 2014: *L'Osservatore Romano*, 29 May 2014, p. 7.
- [9] BENEDICT XVI, Encyclical Letter *Caritas in Veritate*, 5.
- [10] “Through the knowledge of this hope she was ‘redeemed’, no longer a slave, but a free child of God. She understood what Paul meant when he reminded the Ephesians that previously they were without hope and without God in the world – without hope because without God” (BENEDICT XVI, Encyclical Letter *Spe Salvi*, 3).
- [11] *Address to Participants in the Second International Conference on Combating Human Trafficking: Church and Law Enforcement in Partnership*, 10 April 2014: *L'Osservatore Romano*, 11 April 2014, p. 7; cf. Apostolic Exhortation *Evangelii Gaudium*, 270.
- [12] Cf. Apostolic Exhortation *Evangelii Gaudium*, 24 and 270.